

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“АДМІНІСТРАТИВНА СИСТЕМА УКРАЇНИ”
(для магістрів)**

МАУП

Київ 2008

Підготовлено доцентом кафедри адміністративного менеджменту та управління навчальним закладом *Н. Г. Чайкою*

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного менеджменту та управління навчальним закладом (протокол № 8 від 25.10.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Чайка Н. Г. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Адміністративна система України” (для магістрів). — К.: МАУП, 2008. — 24 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план з дисципліни “Адміністративна система України”, теми семінарських занять, теми контрольних робіт і методичні вказівки до їх виконання, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Україна вступила у новий період розбудови своєї незалежності. Проте, існуючі в країні реалії свідчать, що спроба послаблення управлінсько-регулятивних функцій держави при переході до ринкових засад господарювання призвела до істотних негативних наслідків. Тому нині управлінські відносини в Україні, формуючись на принципах правової демократії, повинні забезпечити розвиток соціально орієнтованої ринкової економіки та становлення громадянського суспільства. І державі у досягненні цієї мети належить вирішальна роль. Це стосується як безпосередньо цілеспрямованого державного впливу, що реалізується у державній політиці стосовно відповідних сфер та форм організації суспільства, так і створення державою необхідних передумов для розвитку бажаних тенденцій.

За таких умов підготовка висококваліфікованих фахівців, які могли б розв'язувати сучасні проблеми суспільного розвитку та своєчасно приймати правильні управлінські рішення, набуває вирішального значення. Тому навчальна програма з курсу “Адміністративна система України” для вищої школи повинна враховувати існуючі в сучасному суспільстві зміни та особливості, а також досвід зарубіжних країн. Виходячи з ринкових трансформацій суспільного розвитку України, вивчення цієї дисципліни усе більшою мірою необхідне не лише юристам, а й, з погляду на становлення правової держави, управлінцям економічної сфери та фахівцям соціальних спеціальностей.

Оскільки дисципліна “Адміністративна система України” вивчає механізм цілеспрямованого впливу виконавчої влади на державні органи, підприємства, установи та заклади і ґрунтується на єдиних законодавчо визначених принципах, програма має охоплювати не лише можливості, а й особливості державного регулювання у найважливіших сферах суспільного життя.

Програма навчального курсу структурована за трьома розділами: “Сутність адміністративної системи, методи і форми державного управління”, “Зарубіжний досвід організації державної адміністративної системи” та “Адміністративна система України на сучасному етапі суспільного розвитку”. Третій розділ у становленні майбутніх фахівців та орієнтації їх світогляду на вирішення існуючих в українському суспільстві проблем має особливо велике значення.

У зв'язку з переходом до ринкових засад господарювання програма курсу повинна розкривати особливості державного управління

фінансово-кредитної системи України. Вивчення цієї теми необхідне для фахівців різних спеціальностей, оскільки вони повинні вміти використовувати у практичній діяльності знання з організації управління та взаємозв'язків бюджетної, податкової та кредитної системи.

Важлива роль у державному управлінні суспільним розвитком належить такій формі передбачення, як індикативне планування, тому засвоєння студентами особливостей його організації та основ методології є необхідним елементом становлення майбутніх управлінців.

Україною з відновленням незалежності задекларовано соціальний та екологічний пріоритети у державному розвитку. Проте, ще й донині наша країна не позбулася економічних проблем і чим краще управлінці будуть ознайомлені з можливостями держави щодо їх вирішення, з організацією процесу управління, тим більша вірогідність того, що природокористування в Україні стане раціональним і населення не потерпає від забруднення довкілля. У зв'язку з цим програма курсу охоплює висвітлення особливостей державного управління соціальною сферою країни.

Беручи до уваги, що більшість громадян має безпосереднє відношення до житлово-комунального господарства, майбутнім управлінцям і соціальним працівникам доцільно знати особливості організації, управління, проблеми та законодавчу базу, що регулює його розвиток.

У вказаних темах розкриваються не лише особливості організації та управління тих чи інших галузей економіки та соціальної сфери, а й обґрунтовуються необхідні зміни в інституціональних системах державного управління. В цьому відношенні велике значення має висвітлення заходів і проблем проведення адміністративної реформи, а також вивчення сутності та актуальних завдань становлення і розвитку державної регіональної політики в Україні.

Мета вивчення курсу — сформувати у студентів знання про управління як соціальне явище і функцію держави з притаманними їй механізмами впливу та адміністративною системою органів, вміння реалізовувати їх цілі та завдання за умов ринкових трансформацій на основі засвоєння фундаментальних принципів державного управління та прогресивних управлінських технологій.

До основних **завдань** вивчення дисципліни належать такі:

- опанувати системними знаннями з державного управління, сформувати у студентів розуміння чинних в Україні та інших державах світу його концепцій та систем;

- оволодіти знаннями щодо законодавчого і нормативного регулювання діяльності органів адміністративної системи держави, у тому числі питань децентралізації і адміністративного реформування на різних рівнях управління;
- засвоїти методи державного управління, механізми їх застосування за умов ринкових трансформацій та способи досягнення організованості управлінських процесів;
- отримати навички оперування юридичними та організаційними формами державного управління у країні загалом, її регіонах та в основних сферах народного господарства;
- навчитися оцінювати тенденції розвитку та виокремлювати існуючі проблеми державного управління;
- аналізувати ефективність функціонування органів виконавчої влади та державного управління, планувати діяльність державних управлінських структур та обґрунтовувати пропозиції щодо їх удосконалення.

Основними організаційними формами опанування знаннями з курсу “Адміністративна система України” є лекції, семінарські та практичні заняття виконання індивідуальних завдань, самостійна робота і контрольні заходи — поточний та підсумковий контроль (екзамен). Важливою підсумковою формою перевірки у студентів знань та вміння обстоювати свої переконання є проведення “круглих столів” з найактуальнішої за сучасних умов тематики.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні *знати*:

- основні теорії, концепції та системи, сутність багатофункціонального характеру державного управління і напрями його реалізації через адміністративні органи;
- функції державного управління та зміст управлінської діяльності;
- методи державного управління, механізми їх застосування та критерії оцінювання ефективності функціонування державних управлінських структур;
- конституційні засади побудови державного управління в Україні, структури державного управління та органів державної виконавчої влади, статус та функції центральних та місцевих органів виконавчої влади і управління;

- засади реформування організаційних структур державного управління на загальнодержавному, регіональному і місцевому рівнях та в основних сферах народного господарства;

вміти:

- використовувати у практичній діяльності знання про статус і функції органів державної влади різних рівнів, об'єктивно оцінювати ефективність державного управління;
- класифікувати функції органів державного управління за прийнятими критеріями;
- аналізувати типи структур органів державного управління;
- добирати та аналізувати різноманітну управлінську інформацію та робити на основі цього правильні висновки і приймати ефективні та своєчасні управлінські рішення;
- застосовувати методи управлінського контролю щодо державних органів управління, розв'язувати проблеми, що можуть виникати в різних управлінських ситуаціях;
- застосовувати технології управлінського впливу;
- обстоювати власні думки та управлінські рішення.

Форми самостійної роботи

З метою активізації процесу самостійної роботи студентів передбачається проводити наступні заходи:

1. Підготовка до семінарських занять.
2. Написання есе та анотацій на теми курсу.
3. Формулювання базових та актуальних питань з окремих тем курсу.
4. Написання рефератів з актуальних проблем курсу.
5. Виокремлення проблемних питань.
6. Аналіз міждисциплінарних зв'язків тем курсу з іншими навчальними дисциплінами.

Завдання для самостійної роботи студентів

1. Відстежувати у ЗМІ та спеціальних виданнях інформацію щодо реформування та функціонування адміністративної системи України.
2. Вивчати інформацію щодо функціонування в Україні основних господарських комплексів.
3. Аналізувати дані, що характеризують ефективність адміністративної системи України загалом та її основних компонентів.

4. Приймати участь у зустрічах з вітчизняними та іноземними фахівцями, присвячених реформуванню та вдосконаленню адміністративної системи України.
5. Готуватися та брати участь у вузівських, міжвузівських та всеукраїнських олімпіадах з цієї дисципліни.

Система поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль знань студентів проводиться на основі перевірки конспектів лекцій, перевірки контрольних робіт та перевірки виконання завдань для самостійної роботи.

Підсумковий контроль — це проведення заліку наприкінці семестру відповідно до визначених тем та питань навчальної програми дисципліни.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН *дисципліни* **“АДМІНІСТРАТИВНА СИСТЕМА УКРАЇНИ”**

№ пор.	Назви змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль I. Сутність адміністративної системи країни, методи і форми державного управління
1	Вступ. Предмет і завдання навчальної дисципліни
2	Сутність адміністративної системи, основні принципи, функції та структура державного управління
3	Співвідношення державного управління та державної виконавчої влади
4	Методи та форми державного управління
	Змістовий модуль II. Зарубіжний досвід організації державної адміністративної системи
5	З історії становлення та розвитку наукових поглядів на державне управління
6	Особливості організаційної структури державного управління зарубіжних країн
7	Політико-адміністративна система країн Європейського співтовариства (ЄС)

1	2
8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19	Змістовий модуль III. Адміністративна система України на сучасному етапі суспільного розвитку Адміністративно-територіальний устрій України. Конституційний статус Президента України та функції Верховної Ради України Центральні та місцеві органи виконавчої влади України Централізація та децентралізація у державному управлінні Адміністративна реформа в Україні Теоретичні засади і передумови становлення та розвитку регіонального управління Організація та розвиток місцевого самоврядування в Україні Державне регулювання економічного розвитку та управління зовнішньоекономічною діяльністю. Індикативне планування за умов ринкових трансформацій Державне управління фінансово-кредитною системою в Україні Державне управління промисловістю, транспортом та агропромисловим комплексом (АПК) Управління соціальною сферою в Україні Особливості управління житлово-комунальним господарством
Разом годин: 108	

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Головні, допоміжні та штабні функції державного управління

1. Функції верховної влади.
2. Економічні функції.
3. Соціальні функції.
4. Освітні та культурні функції.
5. Особливість допоміжних функцій.
6. Сутність штабних (командних) функцій.

Тема 2. Загальні структури органів управління, їх соціальні та гуманітарні аспекти

1. Розподіл головних адміністративних функцій між міністерствами.
2. Розподіл головних функцій між центральними інстанціями та органами місцевого самоврядування.
3. Розподіл допоміжних та командних функцій.
4. Адміністрація та соціальні структури.
5. Відносини між службами всередині адміністративної структури: вертикальні та горизонтальні відносини, відносини між групами; відносини між адміністрацією та громадськістю.

Тема 3. Органи виконавчої влади країн ЄС та системи контролю конституційності в них

1. Основні функції та повноваження глави держави.
2. Вибір і тривалість мандата: монархії, вибори на основі прямого і загального виборчого права, непрямі вибори.
3. Урядова діяльність президента Франції.
4. Чинники вибору і тривалості функціонування уряду. Урядові структури.
5. Контроль конституційності законів, що обмежений дотриманням принципу розподілу повноважень.
6. Характеристика основних систем контролю конституційності законів.

Тема 4. Загальні регіональні та місцеві структури влади в країнах ЄС

1. Типи регіональних структур.
2. Компетенції регіональних громад.
3. Відносини між регіональними громадами і державою.
4. Місцева влада базового рівня: компетенції та засоби, інституції, підпорядковані місцевій владі.
5. Місцева влада проміжного рівня: законодавчий та конституційний режим, представницькі збори, виконавчі органи.
6. Відносини центр–периферія та розподіл різних видів контролю.

***Тема 5. Адміністративна система України:
структура та функції***

1. Місце і роль державного апарату управління в Україні.
2. Значення і роль державного апарату в президентській, законодавчій, виконавчій та судовій владах.
3. Конституція України про організацію державного управління.
4. Забезпечення розподілу влад у процесі державного управління.

Тема 6. Ефективність державного управління

1. Сутність ефективності державного управління.
2. Загальна соціальна складова ефективності державного управління.
3. Ефективність організації та функціонування суб'єктів державного управління.
4. Ефективність діяльності державних органів та посадових осіб.
5. Громадські інститути оцінювання державного управління та їх дієвість.

***Тема 7. Становлення та розвиток державної
регіональної політики в Україні***

1. Дефініція поняття “регіональна політика” та сутність парадигми регіональної цілісності регіону.
2. Принципи регулювання розвитку суспільно-економічних систем.
3. Точки зору вчених-регіоналістів США у поглядах на роль держави у регулюванні розвитку регіонів.
4. Досвід Великої Британії у сфері державного регулювання регіонального розвитку.
5. Сучасна регіональна політика Європейського співтовариства.
6. Тактичні та стратегічні завдання регіональної політики.
7. Основні напрями регіональної політики та об'єкти державного регулювання територіального розвитку в Україні на початку XXI ст.

Тема 8. Управління освітою в Україні

1. Правові засади освітянської політики України у сфері освіти.

2. Склад освітньої системи України та особливості управління нею.
3. Функції Міністерства освіти і науки України.
4. Організація загальної середньої освіти в Україні.
5. Професійно-технічна та вища освіта в Україні.
6. Структура та управління діяльністю вищого закладу освіти.

Тема 9. Державне управління і політика. Адміністративна реформа

1. Сутність взаємин державного управління і політики.
2. Державне управління і політичні ідеології.
3. Органи державного управління і політичні сили на рівні центральних служб.
4. Адміністрація і політичні сили на рівні регіональних і місцевих органів державного управління.
5. Стратегія адміністративної реформи.
6. Органи, яким доручається проведення реформ та методи їх діяльності.

Види робіт на семінарських заняттях

Під час семінарських занять проводиться:

- опитування слухачів;
- тестування слухачів;
- індивідуальні співбесіди з окремими слухачами у разі потреби.

Критерії щодо визначення диференційованих оцінок

Відмінно — виставляється студентам, які ґрунтовно засвоїли програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно й логічно його викладають, пов'язуючи у відповіді теорію і практику; без утруднення відповідають на відозміненні завдання; творчо застосовують набуті знання; правильно обґрунтовують прийняті рішення, виявляють навички системного підходу до вирішення поставлених завдань.

Добре — виставляється слухачам, які виявили знання програмного матеріалу, грамотно й по суті його викладають; не допускають істотних неточностей у відповідях на запитання; виявляють аналітичні здібності при виконанні завдань та володіють необхідними вміннями їх виконання.

Задовільно — виставляється слухачам, які у знаннях програмного навчального матеріалу допускають окремі неточності. Виконання поставлених практичних завдань здійснюють не на належному рівні самостійності.

Незадовільно — виставляється слухачам, які не виявили знання із значної частини програмного матеріалу; допускають істотні помилки при виконанні поставлених завдань.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ І МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ

Виконання студентами контрольної роботи відповідно до навчального плану курсу “Адміністративна система України” сприятиме оволодінню ними теоретичними та прикладними знаннями, засвідчить їх засвоєння і в майбутньому сприятиме впровадженню теоретичних положень у практичну діяльність за умов ринкових трансформацій в українському суспільстві.

Мета контрольної роботи — забезпечити самостійне вивчення, поглиблення та засвоєння знань з дисципліни “Адміністративна система України”, ознайомитися з методами та зарубіжним досвідом державного управління, з’ясувати особливості та напрями державних реформ в основних сферах та галузях державного управління, що в підсумку сприятиме отриманню студентами навичок оперувати юридичними та організаційними формами державного управління.

У контрольній роботі з дисципліни студенти повинні дати ґрунтовну відповідь на два питання. При виконанні контрольних робіт доцільно користуватися літературою до навчального курсу “Адміністративна система України”, список якої додається.

Завдання на виконання контрольних робіт студенти отримують у викладача. Здавати виконані роботи вони повинні у термін, встановлений графіком. До здачі екзамену студенти допускаються тільки після співбесіди по суті питань, висвітлених у контрольній роботі, та після її зарахування викладачем.

Виконання контрольної роботи ґрунтується на вивченні теорії державного управління, законодавчого поля України щодо організації та функціонування адміністративної системи країни, зарубіжного досвіду, спеціальної літератури, включаючи періодичні видання, з теми контрольної роботи. При цьому студент має цілеспрямовано

дібрати спеціальну наукову літературу та необхідні нормативні документи в бібліотеці МАУП, а також у ЦНБ ім. В. І. Вернадського і Парламентській бібліотеці.

Контрольна робота повинна бути оформлена на аркушах паперу формату А4 відповідно до вимог ДОСТУ. На титульній сторінці потрібно вказати прізвище, ім'я та по батькові студента, курс, групу та спеціальність, а також домашню адресу та контактний телефон.

Робота має бути надрукована. Після розкриття сутності питань обов'язково повинен бути перелік використаної літератури в алфавітному порядку відповідно до існуючих вимог написання таких списків.

Посилання на першоджерела мають подаватися за текстом контрольної роботи у квадратних дужках. Так, посилання [7, с. 44–45] свідчить, що 7 — це порядковий номер джерела, позначеного у списку літератури, а 44–45 — сторінки з указаного джерела. Обсяг контрольної роботи не має перевищувати 15 сторінок, набраних 14 шрифтом через 1,5 інтервалу. При цьому слід пам'ятати, що головною вимогою до контрольної роботи є розкриття сутності питань, а не кількість сторінок.

Наприкінці роботи студент обов'язково повинен поставити підпис і дату закінчення виконання контрольної роботи.

Варіант 1

1. Співвідношення державного управління та державної виконавчої влади.
2. Поняття та основні ознаки соціальної влади.

Варіант 2

1. Становлення самоврядування в Україні.
2. Специфічні ознаки виконавчої влади.

Варіант 3

1. Управління як соціальне явище.
2. Сфера відносин виконавчої влади.

Варіант 4

1. Держава як суб'єкт управління суспільними процесами.
2. Види суб'єктів виконавчої влади.

Варіант 5

1. Принципи державного управління, механізми їх вияву та використання.
2. Склад Кабінету Міністрів України.

Варіант 6

1. Апарат державного управління: структура, функції та діяльність.
2. Дефініція категорії “управління державними фінансами”.

Варіант 7

1. Управлінський цикл, функції державного управління та їх взаємозв'язок.
2. Об'єкт і суб'єкт управління державними фінансами.

Варіант 8

1. Централізація і децентралізація у державному управлінні.
2. Фінансове прогнозування, його прийоми і методи.

Варіант 9

1. Методи державного управління за умов відновлення української незалежності та ринкових трансформацій.
2. Фінансове стимулювання як елемент управління державними фінансами.

Варіант 10

1. Організаційно-правове регулювання виконавчої влади в Україні.
2. Склад та структура бюджетної системи України.

Варіант 11

1. Правове регулювання державного управління.
2. Сутність, завдання, об'єкти та види фінансового контролю.

Варіант 12

1. Раціональність та ефективність державного управління.
2. Форми проведення фінансового контролю.

Варіант 13

1. Громадянин у державному управлінні.
2. Методи проведення фінансового контролю.

Варіант 14

1. Бюрократія і бюрократизм у державному управлінні.
2. Загальнодержавні податки та збори.

Варіант 15

1. Теорія управління: поняття, сутність та система.
2. Місцеві податки та збори.

Варіант 16

1. Структура механізму державного управління.
2. Методи управління державним боргом.

Варіант 17

1. Системний підхід як методологія державного управління.
2. Структура банківської системи України

Варіант 18

1. Сучасні моделі систем державного управління.
2. Основні принципи освіти в Україні.

Варіант 19

1. Проблеми реформування державного управління.
2. Організація вищої освіти в Україні.

Варіант 20

1. Основні етапи та концепції розвитку управлінської думки.
2. Дефініція поняття "регіональна політика" за сучасних умов.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОТРОЛЮ

1. Схарактеризуйте сутність адміністративної системи управління та її основних компонентів.
2. Дайте характеристику основним видам управління та науки, що їх досліджують.
3. Функції управління, і які з них ключові (за А. Файолем).

4. Засоби державного протекціонізму.
5. Глобальні управлінські системи.
6. Схарактеризуйте сутність та основні категорії соціального управління.
7. Головні ознаки соціального управління.
8. Фактори, що детермінують системи соціального управління.
9. Особливість основних видів соціального управління.
10. Схарактеризуйте державні повноваження, що делеговані виконавчим комітетам сільських, селищних і міських рад.
11. Особливості організації, форм та методів впливу державного управління.
12. Особливості організації громадського управління.
13. Визначальні особливості об'єкта, суб'єкта та керуючого впливу в державному управлінні.
14. Сутність основних ознак державного управління.
15. Залежність ефективності суспільного управління від врахування особливостей пізнаних закономірностей.
16. Загальні ознаки принципів державного управління та їх класифікація.
17. Схарактеризуйте соціально-політичні принципи державного управління.
18. Схарактеризуйте принципи державного управління. Участь населення в управлінській діяльності держави як основоположний принцип державного управління.
19. Організаційні принципи побудови апарату державного управління.
20. Організаційні принципи функціонування апарату державного управління.
21. Поняття та основні ознаки соціальної влади.
22. Специфічні ознаки та сфера відносин виконавчої влади.
23. Види суб'єктів виконавчої влади.
24. Сутність понять “сфера державного управління”, “державно-управлінська діяльність”, “державне управління” та “виконавчі органи”.
25. Державне управління як спосіб реалізації виконавчої влади.
26. Конституційний статус Президента та його місце у політичній системі України.
27. Принципи діяльності Кабінету Міністрів України.
28. Склад Кабінету Міністрів України.

29. Сутність процедури формування Кабінету Міністрів.
30. Основні функції та повноваження Кабінету Міністрів у сфері економіки, фінансів, науки і технології.
31. Основні функції та повноваження Кабінету Міністрів у сфері соціального розвитку, освіти і культури, гарантування прав і свобод людини, законності та громадського порядку, національної безпеки і обороноздатності.
32. Основні функції та повноваження Кабінету Міністрів у сфері охорони природи, екологічної безпеки і природокористування зовнішньополітичної та зовнішньоекономічної діяльності.
33. Організація, правовий статус та функції центральних органів виконавчої влади.
34. Організація, правовий статус та функції місцевих органів виконавчої влади.
35. Загальні методи управління державними фінансами.
36. Функції та основні напрями роботи центрального апарату Міністерства фінансів.
37. Склад та функції місцевих фінансових органів.
38. Елементи управління державними фінансами.
39. Склад та структура бюджетної системи України.
40. Сутність бюджетного планування і прогнозування та його основні показники.
41. Бюджетний контроль. Функції Рахункової палати.
42. Сутність, завдання, об'єкти та види фінансового контролю.
43. Державний та відомчий фінансовий контроль.
44. Форми та методи проведення фінансового контролю.
45. Статус, склад та головні завдання контрольно-ревізійної служби.
46. Склад податкової системи України. Суб'єкти оподаткування.
47. Структура податкової системи України.
48. Завдання та функції податкової адміністрації України.
49. Функції податкової адміністрації в адміністративних районах та в районах у містах.
50. Види податків за економічним змістом об'єкта оподаткування.
51. Класифікація податків за формою оподаткування.
52. Значення фінансово-кредитної сфери.
53. Структура банківської системи України.
54. Національна рада з питань грошово-кредитної політики: склад, функції.

55. Завдання, склад, підзвітність та функції Національного банку України.
56. Сутність та напрями кредитно-грошової політики.
57. Методи управління державним боргом.
58. Загальні методи кредитно-фінансової політики.
59. Які процеси охоплюють селективні методи кредитно-грошової політики?
60. Оціночні показники діяльності комерційних банків.
61. Найважливіші завдання індикативного планування.
62. Сутність методології індикативного планування.
63. Принципи індикативного планування.
64. Основні методи індикативного планування.
65. Сутність поняття індикативного плану, його відмінність від директивного плану і прогнозу.
66. Загальна схема розробки та реалізації індикативного плану регіону.
67. Сутність бюджетного планування та його найважливіші економічні регулятори.
68. Правові засади державної політики України у сфері освіти.
69. Склад освітньої системи України та органи її управління.
70. Основні функції Міністерства освіти і науки України.
71. Схарактеризуйте організацію загальної середньої освіти в Україні.
72. Організація вищої освіти в Україні.
73. Схарактеризувати ступеневість освіти в Україні.
74. Види вищих закладів освіти в Україні та особливості їх організаційної структури.
75. Основні завдання та функції Вищої атестаційної комісії (ВАК) України.
76. Дошкільна освіта і виховання.
77. Післядипломна освіта в Україні.
78. Організація професійно-технічної освіти в Україні.
79. Основні принципи освіти в Україні.
80. Освітнянські органи громадського самоврядування.
81. Сутність поняття “охорона здоров’я”.
82. Основні завдання та функції Міністерства охорони здоров’я України.
83. Система закладів охорони здоров’я в Україні, їх спеціалізація та основні функції.

84. Тактичні та стратегічні завдання регіональної політики.
85. Основні об'єкти державного регулювання територіального розвитку.
86. Основні напрями регіональної політики.
87. Сутність парадигми регіональної цілісності регіону.
88. Досвід Великої Британії у сфері державного регулювання регіонального розвитку.
89. Регіональна політика європейського співробітництва.
90. Напрями та засоби реалізації регіональної політики.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Абдулаев М. И.* Теория государства и права: Учебник. — СПб.: Питер, 2003. — 397 с.
2. *Абетка української політики: Довідник / М. Томенко, Л. Бадешко, В. Гребельник та ін.* — К.: Смолоскип, 2000. — Вип. 5 — 368 с.
3. *Административное право Украины: Учебник / Ред. С. В. Кивалов.* — Харьков: Одиссей, 2004. — 880 с.
4. *Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У 2 т.* — К.: Юрид. думка, 2004. — Т. 1. Загальна частина. — 584 с.
5. *Бостан С. К., Тимченко С. М.* Державне право зарубіжних країн: Навч. посіб. — К.: ЦНЛ, 2005. — 504 с.
6. *Воронкова В. Г.* Менеджмент в державних організаціях: Навч. посіб. — К.: Професіонал, 2004. — 256 с.
7. *Воронкова В. Г.* Муніципальний менеджмент: Навч. посіб. — К.: Професіонал, 2004. — 256 с.
8. *Воронько О. А.* Керівні кадри: державна політика та система управління. — Навч. посіб. — К.: УАДУ, 2000. — 156 с.
9. *Государственное управление: Основы теории и организации: Учебник / Под ред. В. А. Козбаненко.* — М.: Статут, 2000. — 912 с.
10. *Гошко А. О., Дмитренко Г. А., Князев В. М.* Контури нового управлінського курсу трансформації України. — К., 2004. — 176 с.
11. *Гурне Б.* Державне управління / Пер. з фр. В. Шовкуна. — К.: Основи, 1993. — 165 с.
12. *Державне управління та державна служба: Словник-довідник / Уклад. О. Ю. Оболенський.* — К.: КНЕУ, 2005. — 480 с.

13. *Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування*: Монографія / Ред. О. Ю. Оболенський. — Хмельницький: Поділля, 1999. — 570 с.
14. *Державне управління*: Навч. посіб. — 2-ге вид., випр. і доп. / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко. — К.: Знання, 2004. — 342 с.
15. *Державне управління*: філософські, світоглядні та методологічні проблеми: Монографія / Ред. В. М. Князєв. — К.: Міленіум, 2003. — 320 с.
16. *Законодавство України про соціальний захист населення*. — 3-тє вид. — К.: КНТ, 2004. — 304 с.
17. *Іванова Т. В.* Організація місцевого самоврядування в Україні: Навч. посіб. — К.: Професіонал, 2005. — 112 с.
18. *Корж І.* Класифікація посад секретаріату комітету парламенту України: порівняльно-правовий аналіз // Вісн. держ. служби України. — 2006. — № 1. — С. 21–26.
19. *Крегул Ю. І.* Організаційно-правові засади управління економікою України: Навч. посіб. — К.: КНТЕУ, 2004. — 398 с.
20. *Лафитский В. И.* Конституционные основы федерализма в США // Журн. рос. права. — 2007. — № 3. — С. 116–127.
21. *Линьок К.* До проблеми нелінійності як визначальної характеристики державної ієрархії // Упр. сучасним містом. — 2002. — № 10–12. — С. 31–39.
22. *Мельник А. Ф., Монастирський Г. Л., Дудкіна О. П.* Муніципальний менеджмент: Навч. посіб. — К.: Знання, 2006. — 420 с.
23. *Нагребецька І.* Державна служба: європейські принципи і наші реалії // Уряд. кур'єр. — 2006. — 5 квіт. — С. 4.
24. *Нагребецька І.* Держслужба: системні проблеми адміністративної спроможності // Урядовий кур'єр. — 2007. — 8 черв. — С. 5.
25. *Наєнко В.* Державна служба: системний підхід // Вісн. Нац. Акад. держ. упр. при Президентові України. — 2004. — № 3. — С. 169–175.
26. *Науково-практичний* коментар до законів України “Про державну виконавчу службу”, “Про виконавче провадження” / В. Б. Авер'янов, Л. К. Горбунова, В. В. Комаров та ін.; Ред. О. В. Лавринович. — К.: Юрінком Інтер, 2006. — 320 с.
27. *Оболенський О. Ю.* Державна служба: Підручник. — К.: КНЕУ, 2006. — 472 с.

28. *Олуйко В.* Державна служба як механізм державного управління у громадянському суспільстві // Упр. сучасним містом. — 2004. — № 7–9. — С. 64–70.
29. *Пильгун Н.* Становлення і розвиток принципу поділу влади у конституційному праві США // Вісн. Конституційного суду України. — 2007. — № 1. — С. 81–90.
30. *Поляков В. А.* Универсальная экономическая теория: Организационный механизм управления. — М.: Изд-во Нац. акад. упр., межсистемного прогнозирования, 2004. — 192 с.
31. *Права людини та підзвітність органів влади в Україні* / Ред. Ю. Саєнко. — К.: Фоліант, 2003. — 184 с.
32. *Регіональний менеджмент: Навч. посіб.* / М. А. Коваленко, Н. А. Кругла, Л. М. Радванська та ін. — Херсон: Олді-плюс, 2004. — 304 с.
33. *Роуз-Екерман С.* Корупція та урядкування. Причини, наслідки та зміни / Пер. з англ. С. Кокізіук, Р. Ткачук. — К.: КІС, 2004. — 296 с.
34. *Скакун О. Ф.* Теория государства и права (энциклопедический курс): Учебник. — Х.: Эспада, 2005. — 840 с.
35. *Социальное управление: Курс лекцій* / Авт. кол. В. П. Вернигорова и др.; Ред. В. С. Карпичев и др. — М.: РАГС, 2000. — 440 с.
36. *Сурмин Ю. П., Туленков Н. В.* Теория социальных технологий: Учеб. пособие. — К.: МАУП, 2004. — 608 с.
37. *Сучасні проблеми державного управління: дослідження, технології, методики* / Ред. В. М. Князев. — К.: УАДУ, 1999. — 204 с.
38. *Татарнинова Г. Н.* Управление общественными отношениями: Учеб. для вузов. — СПб.: Питер, 2004. — 315 с.
39. *Уткин Э. А., Денисов А. Ф.* Государственное и муниципальное управление. — М.: Тандем; Экмос, 2001. — 304 с.
40. *Чиркин В. Е.* Государственное управление: Элементарный курс. — М.: Юрист, 2002. — 320 с.
41. *Щёкин Г. В.* Социальная теория и кадровая политика: Монография. — К.: МАУП, 2000. — 576 с.
42. *Щёкин Г. В.* Теория социального управления: Монография. — К.: МАУП, 1996. — 408 с.

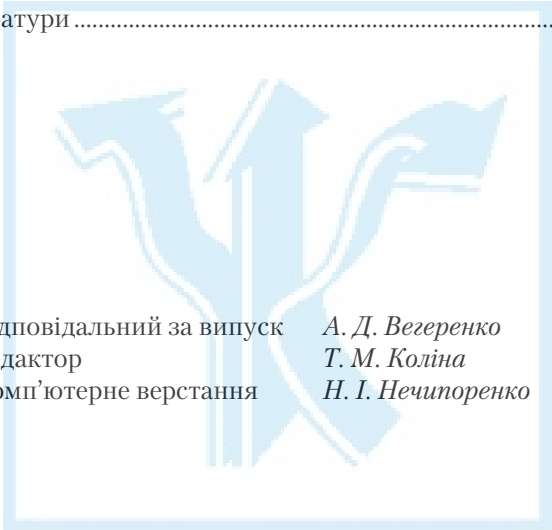
Додаткова

43. *Головатий М.* До проблеми професіоналізації державної служби в сучасній Україні: Зб. наук. праць Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. — 2000. — Вип.2, Ч. III. — С. 213–217.
44. *Дем'яшин В.* Деякі проблеми удосконалення системи діяльності щодо державного управління в умовах конституційної реформи // *Голос України.* — 2005. — 18 трав. — С. 8–9.
45. *Кавун М., Білорусов С.* Розвиток державного регіонального управління та інноваційні підходи до підготовки кадрів // *Вісн. держ. служби України.* — 2003. — № 2. — С. 87–88.
46. *Кондратенко О.* Управлінська команда як важливий фактор підвищення ефективності державної служби // *Вісн. Нац. Акад. держ. упр. при Президентові України.* — 2004. — № 3. — С. 175–182.
47. *Коростей В.* Державність господарського законодавства // *Право України.* — 2003. — № 10. — С. 128–131.
48. *Манжула А.* Державна служба в органах місцевого (адміністративно-державного) управління // *Підприємництво, госп-во і право.* — 2003. — № 2. — С. 55–57.
49. *Мендусь Я.* Закон про Кабмін — це тест для політичних сил // *Сільські вісті.* — 2006. — 24 листоп. — С. 5.
50. *Мрінська О.* Особливості регіональної політики щодо старопромислових регіонів у Великобританії (Мерсісайд) та України (Луганська область) // *Упр. сучасним містом.* — 2002. — № 10–12. — С. 40–49.
51. *Мухамед А. А.* К вопросу о формировании организационной структуры отраслевой системы управления // *Пути реформирования экономики Украины на современном этапе.* — 2000. — № 4(9). — С. 224–225.
52. *Нагребецька І.* Державна служба: європейські принципи і наші реалії // *Уряд. кур'єр.* — 2006. — 5 квіт. — С. 4.
53. *Нагребецька І.* Держслужба: системні проблеми адміністративної спроможності // *Уряд. кур'єр.* — 2007. — 8 черв. — С. 5.
54. *Нечипоренко В. С.* Управлінський зміст державної служби Російської Федерації // *Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України.* — 2003. — № 3. — С. 153–159.
55. *Нижник Н., Машков О., Мосов С.* Контроль у сфері державного управління // *Вісн. УАДУ.* — 1998. — № 2. — С. 23–31.

56. *Пахомова Т. І.* Державна служба як об'єкт системного розгляду // Статистика України. — 2006. — № 3. — С. 100–104.
57. *Полтавський В.* Молодь і державне управління: реалії сьогодення у площині кадрового забезпечення державної служби // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. — 2002. — № 4. — С. 15–23.
58. *Серьогін С., Гончарук Н.* Формування якостей керівника у державному управлінні // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. — 2003. — № 3. — С. 137–146.
59. *Сухонос В.* Соціально-економічна основа державної влади в постіндустріальному суспільстві // Підприємництво, госп-во і право. — 2003. — № 10. — С. 68–70.
60. *Тертичка В.* Аналіз державної політики: перспективи становлення повноправної науково-навчальної дисципліни в Україні // Вісн. Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. — 2003. — № 1. — С. 58–66.
61. *Управління державою III-го тисячоліття: I-ша міжнародна науково-практич. конф.:* Матеріали конф. / Ред. О. Є. Кузьмін та ін. — Л.: ЛьвЦНТЕІ, 2002. — 297 с.
62. *Храмов В. О.* Державне управління та державна політика зайнятості // Економіка та держава. — 2005. — № 2. — С. 15–17.
63. *Шаульська Л. В., Крымова О. А.* Современные социальные и организационные методы эффективного управления // Пути реформирования экономики Украины на современном этапе. — 2000. — № 4(9). — С. 41–43.
64. *Щокін Г. В.* Закони соціального розвитку й управління: Вступ // Персонал. — 2005. — № 3. — С. 62–67.
65. *Юлдашев О.* Методологічні засади нормотворчої діяльності органів державного управління у сфері економіки // Право України. — 2007. — № 2. — С. 98–102.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Адміністративна система України”	7
Теми семінарських занять	8
Теми контрольних робіт і методичні вказівки до їх виконання	12
Питання для самоконтролю	15
Список літератури	19

Відповідальний за випуск *А. Д. Везеренко*
Редактор *Т. М. Коліна*
Комп'ютерне верстання *Н. І. Нечипоренко*

МАУП

Зам. № ВКЦ-3600

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП